

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΦΕΝΤΙΑ ΤΣΟΡΝΙ

Ο ΚΥΡ ΝΕΝΤΣΟ ΠΙΣΑΡΟΦ

Σας μεταφράζουμε σήμερα ένα ακόμη κομμάτι από τη φιλολογία των γειτόνων μας. Ο Βούλγαρος διηγηματογράφος Φέντια Τσόρνι είναι από τους πιο γνωστούς λογοτέχνες στη χώρα του.

Α σάς διηγηθώ μία πολύ αληθινή ιστορία, της οποίας ήρωας είναι ένας γνήσιος Βούλγαρος.

Ο κύρ Νέντσο Πισάρωφ, λογιστής σ' ένα γραφείο της όδοσ «Γαροφόσκι», φτωχούσε μέσα στη μετριότητα του. Στον έμποροκό κόσμο δεν ήπνε άλλος υπάλληλος εντιμότερος από αυτόν. Είναι αλήθεια πός ο μισθός του δεν ήταν καί μεγάλος, μήν ο κύρ Νέντσο δεν ήταν άνθρωπος με αξιώσεις καί ταιρο απέφερε πάντοτε, όπως ο' έπας. Το μόνο πόν τον στενοχωρούσε άκουα, ήταν πός δεν είχε κατορθώσει να παντρεύη την κόρη του, καί το άνετό του ήταν πάντοτε να τή δώσει σ' ένα φρόνιμο καί πλούσιο παιδί. Ωστόσο, δεν άπελίζότανε ποτέ...

Μά ξαφνα συνέβη κάτι πού προσέγγισε μεγάλη χαρά στό παινεό παιτί του κύρ Νέντσο. Ένα από τιά καλύτερα καί τιά πλουσιότερα παιδιά της πόλεως ζήτησε τήν κόρη του.

Ο Νέντσο πέταξε από τή χαρά του.
— Ο Θεός άς είναι μαζί σας, καί με σένα καί μ' εκείνη! είπε στό παιτό.

Κι' αληθινά, δυό εβδομάδες άργότερα, έγινε ο γάμος. Ήθελε κανέ πός μιά βασιλοπούλα παντρεύεται, κι' όχι ο κύρ Νέντσο δεν είχε δοκιμάσει τήν ευχαιρήσιν η' άνέβη σ' αυτοίνατο. Πολλές φορές όταν βγαίνοντας από τή γραφείο του, έθελπε να περνούν μπρος τήν πολιτείσταται αυτοκινήται, μήν κάτι κυριόσες ξαλιένους μέσα με μωρουδιότα, ο Νέντσο τους έφρανε ένα ηιλότυπο θέματα κι' έθιγαξε μέσα από τιά κατάβαστα της ψυχής του έναν σιωπηλό άναστεναγμό.

Τι θαύματα πράγματα! Τέσσερα κυριόσιν σταμάτησαν μπρος τήν πόρτα του κύρ Νέντσο. Στά πρώτιά ανέβαιναν οι γονές της νύφης, στό δεύτερο οι νεογαντροί καί στά δυό άλλα οι στενοί συγγενείς. Ο Νέντσο Πισάρωφ δεν πίστευε στό μάτι του...

Μά έδόν πρέπει ν' άνοιξομε μία παρένθεσι. Σ' όλη τή ζωή του, ίσαμε τότε, ποτέ ο κύρ Νέντσο δεν είχε δοκιμάσει τήν ευχαιρήσιν η' άνέβη σ' αυτοίνατο. Πολλές φορές όταν βγαίνοντας από τή γραφείο του, έθελπε να περνούν μπρος τήν πολιτείσταται αυτοκινήται, μήν κάτι κυριόσες ξαλιένους μέσα με μωρουδιότα, ο Νέντσο τους έφρανε ένα ηιλότυπο θέματα κι' έθιγαξε μέσα από τιά κατάβαστα της ψυχής του έναν σιωπηλό άναστεναγμό.

— Θεέ μου, έλεγε μέσα του. Άς πού δινόταν μία φορά τοίλάχιστον η' ενκαιρία να ξαπλώω κι' έγω επάνω σ' αυτά τιά δερμάτινα μαζιλάκια καί να φωνάζω στό σωφρέ μ' όλη μου τή δύναμη: — «Εμπρός, αρχούση, τράβα γρήγορα όπου θέλεις, όπου βλέπουν τιά μάτια σου!».

Μιά μέρα ο κύρ Νέντσο δεν μπόρεσε πείν ν' αντισταθί στον πειρασμό, κι' άρχισε να στροφονούξη έντιά γύρω από τιά ταξί πού στεκόνοιταν γοαμμή στό δρόμο.

— Άς γίνη ό, τι γίνη! σκέφτηκε τέλος. Αυτή τή φορά θ' άνεθώ, τελείωση!

Και μίλησε σ' ένα σωφρέ:
— Άκουσε έδόν, παλληκάρι μου, τού είπε, πές μου πόσα θέλεις γιά να με πάζ ίσαμε τόν Πισάρωφο, άς ποίμε, καί να με ξαναφέρεις πίσω;

Ο σωφρέ τον κούταζε με κάποια δυσπιστία καί μουρουδιόσε άνάμεσα στα δόντια του:
— Όμά μου δώσης πεντακόσια λέβα!

Γιά μία στιγμή, άνίκανος να άντισταθί στον πειρασμό του, ο Νέντσο σκέφτηκε να πληρώση αυτό τόν ποσόν. Μά, ξαφνα, μίλησε μέσα

προς τόν ποδί, τιά χέρια του προιδόν τήν Τσαβελλική του καταγωγή! Δέν έχω καμμιά άμφιβολία!...

Τήν όλη μέρα, τέλος, η' όδια εφημερίσ έγγραψε:
«Η περιπετειώδης μυθιστορία τού Καταστικτού 'Ανθρώπου εξακολουθεί να είνε άντικειμενον συνομίλιας καθ' όλην τήν πρωτεύουσαν. Αί άποκαλύψεις τού έν Κακούτσας ιερέως ενέβαλον εις άνησιαν καί κατάς τας άξιότιμους οικογενείας Ζογκιά, Κριεζότου καί Τσαβέλλα. Η έν τή 'Αυτονομία γενομένη έρευνα καί η βεβαίως ότι ο Καταστικτός 'Ανθρωπος δεν είνε ο δήμος Νταη- Γεώργης, τούς είχε κάπως άνακουφίσει. ΆΜ' έπειδή η' υπόθεσις περιπλέκεται, ο δε ιερέως έπιμένει εις τούς ισχυρισμούς του, η περιπλοκή αυτή είνε τούσον σπουδαία, ώστε η' ούσιν άνα τον έθ' αναλάβη τήν ύπόθεσιν η' Είσαγγελία. Έν τούτοις, αί κυρία της έδιαφερομένης οικογενείας τίποτε άπ' όλα αυτά δεν θέλουν ν' άκούσουν καί, πεπεισμένοι πλόν ότι έχουν ενόπιον τον τον Δημήτριον Τσαβέλλα, άπορρίπτουν εξ άρχής πάσαν εφραζομένην ύπόνοιαν η' άμφιβολίαν. Το περιεργον είνε ότι καί αυτοί οι φίλοι της οικογενείας καί συμμαθητά τού Δημ. Τσαβέλλα, οι μεταβάντες να ιδόν τον άπολωλότα καί εύθρόβητα, διηρέθησαν εις δύο στρατόπεδα άντιθέτων γνώμων».

Μέσα εις τον κικαιόνα αυτόν ήρθε ξαφνα να ρίξη μία άκτινα φωτός η' μαργαρίτα ενός φαρά 'Αθηναίου όνόματι Κυρατζά. Ο φαράς αυτός παρουσιάζη στο Διευθυντή της 'Αστυνομίας καί διηγηθή όσα περιεργα θά έξιστορήσομε στο επόμενο φύλλο...

του η' φωνή της Βουλγάρικης τοιγυριών. Ήταν δουλειά αυτή, ένας άνθρωπος πού τριάντα χρόνια έξοικονομούσε καί τή δεκάρα, γιά να συντηρήση τήν οικογένειά του, ένας άνθρωπος πού δεν είχε επιτρεύει ίσαμε τώρα καμμιά σατάλι στον ένατό του, να δώσει, σ' αυτά τιά δύσκολα χρόνια πεντακόσια λέβα, γιά μία τέτοια διασκέδασι, χωρίς κανένα σκοπό; Ποτέ!

— Αυτό δεν γίνεται, άναστενάει ο Νέντσο, αποφασισμένος να μήν ξαναυπλόγησθι παρόμοιος άνοησιές.

Μά τόν ίδιο βράδυ, είδε ένα τρομακτικό άνετο: Πώς τάχα ήταν μέσα σ' ένα κομμάτι αυτοκινήτου καί πός περνούσε κάτω εκεί, πός τιά ύψηματα της Βίτοσας... Άνεβάνε τιά κορυφές καί κατέβαινε τιά χαράδρες τού Στριμώσος, πετούσε σαν σάιτα άπάνω στο μεγάλο δρόμο της Δουπνίτσας...

Έτσι ο Νέντσο Πισάρωφ έμεινε με τόν καιμό του, όσωπο έγινε ο γάμος της κόρης του με τόν πλουσιό άγοντάσιδο. Και όταν είδε ξαφνα τιά τέσσερα αυτοκίνητα να σταματούν εμπρός στην πόρτα τού σπιτιού του, ο κύρ Νέντσο ξέλασε τή χαρά τού γάμου μπροστά σ' αυτή τήν καινούργια κι' αναπάντητη χαρά.

— Σ' ευχαριστώ, Θεούλη μου, έλεγε μέσα του σχεδόν με δάκρυα στα μάτια, σ' ευχαριστώ πού μ' άξιώσεσ να ζήσω ίσασ' αυτή τή στιγμή! Η δυό συμπεθέρες καθίσανε μέσα στο πρώτο αυτοκίνητο καί ο κύρ Νέντσο πήρε θεία διόλα στό σωφρέ. Και ξεκίνησαν.

Όταν όμως τιά αυτοκίνητα άρχισαν να τρέχουν κατά μήκος τού μεγάλου δρόμου τού Πισάρωφο, ο κύρ Νέντσο άρχισε να τραβά με τρούμο τόν σωφρέ από τόν μανικά.

— Άκουσε, παλληκάρι μου! Μήν τιά βάζης λοιπόν με τόν διάβολο! Πήγαν λίγο σιγώτερα, γιάτι όλα μπορούν να συμβούν!

Έβγασαν έπειτα στις επικίνδυνες στρώφες τού 'Ισαρά. Χλωμός άπό τήν τρομάρα, ο Νέντσο κούταζε τή οδόν τού άμαξιού, πού θαρρείσ καί άγγίζει τόν χειλος της άβυσσου.

— Πρόσσε, λοιπόν, παιδί μου, μπορεί νάρθη τόσο γρήγορα καί συμφορά!...

Έξαφνα, από τήν άλλη άκρη τού δρόμου, φάνηκε ένα κόμμο φωτομένο με ξύλινα. Στο πρόσπο τού Νέντσο φορούσεν άπόμεινε ούτε στάλα από αίμα.

— Πάσι!... Έδών θά πεθάνοιμε!... μουρουδιόσε. Τού καινόταν πός τόν αυτοκίνητο τραβόσε ολόδινα κατ' επάνω στο κάδρο κι' έθιγαξε ένα σπαρακτικό αή, πού ήταν η' τελευταία κρανή η'ς άγωνίας του. Τά δυό άμάξια σε λίγο θ' άνταμονόνοιταν στο στενό δρόμο πόν τον έφραζε από τή μία μεριά τόν βαθύ γατάκι, καί θά τριακάριζαν! Έτσι, άπελιπμένους πεία, ο κύρ Νέντσο, άνοιξε τήν πόρτα τού αυτοκινήτου καί ριχτηκε στό άριστερό, στην άκρη τού δρόμου, πός τήν πλαγιά!...

Η γυνάικες έθιγαλαν μία κρανή η' τρούμου καί ο σωφρέ σταμάτησε, κατάπληκτος, κάπονον πενήντα βήματα πόν πέρα... Η γυνάικες εφρώνησαν αόουη, ο γαμπρός έτροξε με τούς άλλους, η νύφη λιποθύμησε μέσα στό αυτοκίνητο τής, ένθ ο διατιζόμενος ο Νέντσο κούτανε κατατιόμενος καί άναίσθητος άπάνω σ' ένα σωρό από πέτρες, στην άκρη τού δρόμου. Προσπάθησαν να τον σηκώσουν, μα έκείνος έθιγαξε ένα γούλιμα παρατόνου καί φωνάζε:

— Μή μ' άγγίζετε, μη μ' άγγίζετε! Έξοζ τόν ένα πόδι σασμένο! Η γυνάικα του έκλαιε διόλα τήν άπελιπμένη καί φθιόριζε:
— Θεέ μου, Θεούλη μου!... Τέτοια μέρα μάζ ήταν γραμμένο κι' αυτό!... Άχ, τι κάνει τόν κακό μου, τόν κακό μάτι πού σκάει καί τήν πέτρα άκόμα!...

Τέλος, με μεγάλη δυσκολία μπόρεσαν ν' άνεβάσουν τόν Νέντσο στό άμάξι καί να ξαναγυρίσουν στη Σόφια.

Και τώρα, ο Νέντσο Πισάρωφ έχει δυό μήνες στο νοσοκομείο, με τόν πόδι βαλμένο στο γύψο, καί με τιά αυτιά βουλωμένα με βατιάκι. Δέν μπορεί να ύποφερη τόν θόρυβο τού δρόμου καί πού παντός τιά κορυφισματα τών αυτοκινήτων.

Η κόρη του είνε τώρα παντρευμένη. Έχει δικό της αυτοκίνητο. Μά ο Νέντσο, ο φτωχός Νέντσο, είνε τόσο δυστυχημένος! Όμά μείνη σ' όλη τή τή ζωή μ' ένα πόδι! Όύτε να περπάτησε έλεύθερα θά μπουθί, ούτε ν' άνέβη σ' αυτοκίνητο... Αυτά σκέφτεται στο νοσοκομείο, καί τόν στήθος του φουσκώνει. Τιά μάτια του βουρκώνουν... Κλαίει, κλαίει σαν μικρό παιδί, ο φτωχός ο Νέντσο. Ο Θεός, ο καλός Θεός, τοίστειτε μία ευτυχία καί μία συμφορά μαζί... Πάντρευσε τήν κόρη του κι' έμεινε σακάτης!... Άλλοιμονο!... Άλλοιμονο!... Καμμιά χαρά στον κόσμο αυτό δεν μένει ός τόν τέλος χωρίς δάκρυα!...

ΦΕΝΤΙΑ ΤΣΟΡΝΙ

